

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XIII. De Torneamentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

ret homicidium, sed in rixa lubidò contingente, irà succensus, auctorem rixæ occidit, vel homicidium commisit casuale tantùm, cùm neque hoc homicidium sub rigida acceptione homicidij voluntarij veniat; & satis probabile sit, quod etiam post Tridentinum dispensare possit Episcopus in homicidio casuali mixto (saltem ad ordines minores, & beneficium simplex) sicut poterat de jure antiquo, quamvis publicum illud & notorium sit.

In irregularitate verò, quæ provenit ex homicidio, defensionis causa factò quidem, cum excessu tamen moderaminis inculpatae tutelæ, eoque occulto, certior sententia docet, quòd possit dispensare Episcopus, cùm Concilium tantùm excipiat homicidium directè, & simpliciter voluntarium, quale non est hoc, quod illicitum tantùm est ob excessum inculpatae tutelæ. Contra verò valde probabile est, quòd in irregularitatibus ex defectu perfectæ lenitatis provenientibus, quamvis justè, & publicâ auctoritate, & cum exercitio virtutis fiant illa homicidia, dispensare non possit Episco-

pus, cùm in Concilio non detur facultas Episcopis dispensandi in quibus irregularitatibus, sed tantùm in illis que ex delicto proveniunt, quibus non est irregularitas, quæ provenit ex defectu perfectæ lenitatis, & incurrit sine ullo delicto: neque tamen arbitrarie sententiæ suæ etiam negandi probabilitas, ita ut facillè concedatur etiam illos in irregularitate ex defectu lenitatis orta dispensare posse, quod ex privilegio conceditur postulanti dispensandi in omni irregularitate, excepta bigamiâ, & homicidio voluntario, cum homicidij voluntarij nomine, in rigore loquendo, veniat innotum, & directè intentum, nisi privilegium tantum diceret, quòd dispensare quis possit in homicidio casuali, quo in casu in irregularitate ex defectu lenitatis dispensare non possit, cùm homicidium tunc non possit dici casuale; & universarum quædam dispensationum non facillè debent privilegiari, circa fidem notorium, aut deductum ad forum contentiosum, cùm timeri possit, equali, offensa ordinariorum.

TITVLVS XIII

DE TORNEAMENTIS.

Prohibentur in hoc Titulo, detestabiles illæ feriæ, quæ vulgò torneamenta vocantur, in quibus ex condictione convenire solent plures, & ad ostentationem virium suarum & audaciæ, temerè congregari, cum magno sæpius tam

vitæ, quam animarum periculo, tam his, qui taliter moriuntur, periculis quidem & sacrum viaticum, si perierint superviventes, non negetur, in partem tamen temerariæ, & periculoze ostentationis negetur illis sacra & Eucharistia.

fastica sepultura, nisi talia torneamenta cum tali moderamine fiant, ut celsa periculum mortis, quamvis raro &

per accidens etiam illa nonnunquam, aut gravis saltem vulneratio sequatur.

TITVLVS XIV.

DE CLERICIS PUGNANTIBUS IN DUELLO.

§. I.

Quid sit duellum, & quando sit prohibitum, vel licitum? Et de penis iure statutis in eos, qui in eum illicitum duellum?

Duellum quasi duorum bellum est (singularis scilicet pugna duorum inter se ex condicto suscepta) illicitum, & omni iure, tam naturali & divino, quam humano, civili & canonico prohibitum, siue deinde assumatur ad probandam aliquam veritatem & criminis purgationem (cum alia media ad hoc habeantur) siue assumatur ad vires corporis ostentandas; siue assumatur ad litem aliquam dirimendam; siue assumatur ad defendendum proprium honorem; siue assumatur ad spectantium animos exhilarandos, siue denique ad vindictam privatam assumatur. Sunt tamen etiam aliqui casus, sed pauci & rari, ac bene examinandi, in quibus subinde licita esse possunt duella, praesertim iuxta regionum quarundam, tribunalium, & iuris antiqui praxim, de quibus vide Auctores.

Penae autem, quae de iure in duellantes, aut duellis cooperantes, statutae

sunt, ex Tridentino praecipue desumuntur, *Sess. 25. c. 19. de refor.* ex quo loco habetur primo quod excommunicati sint Imperatores, Reges, Princes, Principes, Comites & alii quicumque Domini temporales, qui locum concedunt in suis terris ad duellandum. Secundo quod privandi sint illi iurisdictione, & dominio civitatis, castri, vel loci, in quo, vel apud quem duellum fieri permiserunt, si locum talem ab Ecclesia in feudum v. g. obrinent. Tertio quod duellantes & eorum patrini excommunicationis, bonorum omnium proscriptionis, & perpetuae infamiae poenam incurrant, & iuxta SS. Canones, ut homicidae puniri debeant. Quarto si in ipso conflictu decesserint, quod carere debeant sepultura Ecclesiastica. Quinto denique quod excommunicationis vinculo etiam teneantur illi, qui consilium ad duellum tam in Jure, quam in facto dederunt, qui (ex condicto scilicet) spectatores adfuerunt. Et quamvis has poenas Tridentinum incurri tantum voluerit ab illis, qui publica & solemniter duella, adhibitis pluribus solemnitatibus chartularum v. g. provocantium submissione, armorum electione, adhibitis patris &c. habuerunt, aut his

Ddd dd 3

coope-